

Memòria per a la possible consulta pública sobre la proposta d'elaboració d'una ordre d'organització i funcionament dels equips d'atenció primerenca (EAP) de les Illes Balears dependents de la Conselleria d'Educació i Formació Professional

Des de la Conselleria d'Educació i Formació Professional, mitjançant la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, es vol iniciar el procediment per elaborar una ordre que estableixi l'organització i el funcionament dels equips d'atenció primerenca (EAP) de les Illes Balears.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), segons la redacció establerta per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), estableix, en l'article 12.5, que la programació, la gestió i el desenvolupament de l'educació infantil han d'atendre, en tot cas, la compensació dels efectes que les desigualtats d'origen cultural, social i econòmic tenen en l'aprenentatge i evolució infantil, així com a la detecció precoç atenció primerenca de necessitats específiques de suport educatiu.

En el títol II, la LOE fa referència als grups d'alumnes que requereixen una atenció educativa diferent de l'ordinària perquè presenten alguna necessitat específica de suport educatiu i, en l'article 71.3, encomana a l'Administració educativa l'establiment dels procediments i recursos necessaris per identificar aquestes necessitats tan aviat com sigui possible.

Segons l'article 72.1, les administracions educatives han de disposar del professorat de les especialitats corresponents i de professionals qualificats, així com dels mitjans i materials necessaris per atendre de manera adequada aquest

alumnat, i segons el 72.2, aquestes han de dotar els centres dels recursos necessaris per atendre adequadament aquest alumnat.

En l'article 71.4 s'estableix que correspon també a l'Administració educativa garantir l'escolarització i regular la participació de pares i mares en totes les decisions que afectin els processos educatius dels seus infants. Més endavant, en el 74.2, s'assenyala que les administracions educatives han de regular els procediments per resoldre les discrepàncies que puguin sorgir, sempre tenint en compte l'interès superior del menor i la preferència de les famílies per l'opció més inclusiva.

El Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, ordena i regula l'atenció a la diversitat de l'alumnat com el conjunt d'accions educatives que, en un sentit ampli, intenta donar resposta a les necessitats educatives de tots els alumnes i regula la resposta educativa a aquesta diversitat, així com l'estructura i l'organització de l'orientació educativa.

L'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears (BOIB núm. 70, de 25 de maig), estableix el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional orientats a segon cicle d'educació infantil, educació primària i educació secundària, sense entrar en l'especificitat del primer cicle d'educació infantil.

El Decret 23/2020 de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text consolidat del Decret pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil, estableix, entre els principis generals del primer cicle de l'educació infantil, que l'Administració educativa ha de garantir l'educació de l'infant amb necessitats educatives específiques i que es detectin de manera primerenca. A més, ha d'assegurar una actuació preventiva i compensatòria per tal de garantir les condicions més idònies per a l'escolarització dels infants amb situacions desfavorables per accedir a l'educació i possibilitar un desenvolupament sa.

El mateix Text consolidat, en l'article 11.2, estableix que la Conselleria d'Educació i Formació Professional ha d'assessorar els centres públics a través dels equips d'orientació educativa i psicopedagògica d'atenció primerenca o d'altres serveis d'atenció educativa primerenca que es puguin crear dins l'àmbit de les seves funcions, especialment per a la detecció i diagnòstic de les dificultats evolutives dels infants. Els centres privats, per tal de donar compliment al que disposa l'article 74 de la LOE, podran rebre l'esmentat assessorament de la Conselleria d'Educació i Formació Professional signant prèviament el corresponent conveni.

En el Decret 30/2020, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Text consolidat del Decret pel qual s'estableix i regula la xarxa d'escoles infantils públiques i els serveis per a l'educació de la primera infància de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i es crea l'Institut per a l'Educació de la Primera Infància, es disposa que els centres educatius de primer cicle de titularitat pública passen a formar part de la xarxa d'escoles infantils públiques mitjançant la signatura d'un conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i els ajuntaments i consells insulars per tal de millorar l'oferta de places públiques de primer cicle d'educació infantil i les condicions educatives de la primera infància. En el mateix sentit, diversos centres privats de primer cicle d'educació infantil han signat un conveni amb el que passen a constituir la xarxa educativa complementària a la xarxa d'escoles públiques, segons la disposició addicional segona, i, entre d'altres, regula l'assessorament per part dels EAP a aquests centres privats.

L'article 9 d'aquest mateix Decret estableix que la Conselleria ha de garantir l'oferta suficient de serveis educatius d'atenció primerenca per cobrir les necessitats d'identificació, valoració de les dificultats i necessitats específiques de suport educatiu dels infants escolaritzats i de les seves famílies, així com l'orientació i suport als centres esmentats, a les famílies i als infants per afavorir al màxim el seu desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional.

Així mateix, en l'article 14 assenyala les funcions de l'Institut per a l'Educació de la Primera Infància. De manera més específica, en les lletres *g)* i *h)* s'hi estableixen les següents:

- g)* Proposar la creació dels serveis educatius d'atenció primerenca, juntament amb la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat, [actualment, la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa] com a serveis d'assessorament psicopedagògic dels centres i de les famílies i com a serveis per a la detecció, diagnosi i suport dels infants amb necessitats específiques de suport educatiu i la seva coordinació i implementació.
- h)* Desenvolupar actuacions pròpies i promoure actuacions de les entitats públiques i privades amb l'objecte de beneficiar les condicions educatives de la primera infància i les capacitats educatives de les seves famílies.

El Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, estableix, en l'article 2.6.d), que l'impuls i el foment de la implantació de l'educació 0-3 anys correspon a la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa.

L'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix que amb caràcter previ a l'elaboració d'un projecte de reglament s'ha de substanciar una consulta pública

per demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma sobre diferents aspectes, que es tracten a continuació:

a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa

La regulació de l'ordre que s'està elaborant pretén establir l'objecte, l'àmbit de les funcions i l'organització dels EAP envers els centres de la xarxa d'escoles infantils públiques de les Illes Balears i dels centres privats de primer cicle d'educació infantil que han signat un conveni amb la Conselleria d'Educació i Formació Professional i dins el territori que s'atén, a més de definir l'estructura, organització i funcionament intern dels EAP. D'aquesta manera es pretén la norma a la realitat del teixit de primer cicle d'educació infantil de la comunitat autònoma de les Illes Balears i establir referències explícites clares que indiquin el funcionament dels EAP.

b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació

Els EAP tenen com a funció essencial la prevenció, la detecció i l'avaluació de necessitats educatives i el suport de l'alumnat del primer i del segon cicle d'educació infantil en centres que imparteixen només educació infantil. Aquestes actuacions essencials impliquen una cura especial en l'acompanyament de les famílies dels infants amb necessitats específiques de suport educatiu, l'enfortiment de la funció tutorial i l'equitat per als alumnes en desavantatge social, de manera que també es contribueix a l'empoderament educatiu de totes les famílies.

La tasca dels EAP es desenvolupa en col·laboració amb les escoles per a la millora de la qualitat educativa amb mesures educatives inclusives i la millora de la convivència des de l'equitat, la igualtat, el bon tracte i el respecte pel medi ambient. A més, els EAP lideren el procés d'avaluació psicopedagògica dels alumnes que la requereixen amb la identificació de necessitats específiques de suport educatiu i propostes educatives per tal de provocar canvis en els contextos de l'infant.

La importància dels reptes i de les realitats contextuais que es donen en el primer cicle d'educació infantil fan necessari el desenvolupament de la normativa d'organització i funcionament dels EAP de les Illes Balears.

c) Els objectius de la norma

L'interès de la Conselleria d'Educació i Formació Professional és regular l'organització dels EAP i establir-ne el referent normatiu en els aspectes següents:

- La implantació de models d'atenció a la diversitat a les escoles a partir d'assumir com a referent un model d'una educació inclusiva, que respon a les singularitats dels infants més petits i a les peculiaritats dels models educatius de qualitat de les escoles.
- El canvi de paradigma en relació amb les famílies, partint de la base que són les protagonistes de la cura dels seus fills i coprotagonistes en totes les fases del procés de detecció, avaluació i suport educatiu. Per aquest motiu es proposa una mirada cap a les famílies en situacions singulars que els generen grans dificultats, la qual cosa fa que necessitin acompanyament per poder disposar d'unes condicions educatives adequades al desenvolupament dels seus infants.
- La millora de la qualitat de les dinàmiques internes dels EAP, que en condiciona el benestar dels membres i l'enriquiment com a petita comunitat professional. En particular, estableix els instruments per facilitar la participació de tothom en el funcionament de l'EAP i tenir cura de la tasca de documentació que permet revisar i millorar les pràctiques professionals. A més, es determina la distribució de les tasques internes, el model d'organització dels professionals per zones i per centres, i la necessitat de formació i supervisió. També s'indica la necessitat de cura que tenen les persones cuidadores per trobar benestar també en l'àmbit laboral i fer l'equip més eficient en les seves funcions.
- L'atenció de l'ampliació de l'oferta educativa de primer cicle d'educació infantil prevista a partir de les convocatòries de la Conselleria d'Educació i Formació Professional per a la creació de noves places de primer cicle d'educació infantil de caràcter públic i la convocatòria d'ajuts per a la reconversió de guarderies en centres educatius.

d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

L'esforç institucional per ordenar i promoure la prevenció, la detecció, l'avaluació i el suport per part dels EAP exigeix una ordenació i normativa ajustada a la realitat educativa del primer cicle d'educació infantil i dels equips. L'evolució dels plantejaments educatius; els canvis en les necessitats de l'alumnat; el creixement de la xarxa d'EAP, amb quasi un centenar de professionals en total, i el creixement i la millora de l'escolarització d'infants de 0-3 anys, amb més de 156 escoles, exigien fer un salt endavant per aprofitar el coneixements professionals acumulats, identificar els nous reptes educatius i garantir l'eficiència dels esforços i dels recursos mobilitzats a tal efecte.

Fins ara, els EAP han funcionat mitjançant instruccions, sense una normativa que els reguli específicament (solució no reguladora), però s'adverteix que

GOIB
/

cada EAP ha seguit una línia de treball pròpia i es creu convenient establir una línia comuna d'organització més eficient.

Per tot això, es considera adequat elaborar una ordre d'organització i funcionament dels equips d'atenció primerenca de les Illes Balears, i en conseqüència, proposar al conseller d'Educació i Formació Professional la realització de la consulta pública prèvia per demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma.

Palma, 11 de febrer de 2022

Secretari General

Tomeu Barceló Rosselló

Per suplència la directora general de Primera Infància,
Innovació i Comunitat Educativa
Resolució del conseller d'Educació i
Formació Professional de 4/03/21,
BOIB 34 de 11/03/21